

Αθήνα, 18 Ιουλίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Εσωτερικών

ΘΕΜΑ: Σοβαρά ζητήματα στην εφαρμογή του μέτρου οριζόντιας υποχρεωτικής στείρωσης και λήψης DNA δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς

Ο νόμος 4830/2021 προβλέπει, μεταξύ άλλων, την οριζόντια υποχρεωτική στείρωση ή και τη λήψη και καταγραφή γενετικού υλικού (DNA) από όλα τα δεσποζόμενα ζώα συντροφιάς.

Οι οριζόντια επιβαλλόμενες υποχρεώσεις έχουν προκαλέσει σημαντικές αντιδράσεις τόσο από ιδιοκτήτες ζώων συντροφιάς και από δεκάδες Ομίλους, όσο και από επιστημονικούς φορείς, με κορωνίδα τον Πανελλήνιο Κτηνιατρικό Σύλλογο, καθώς τα επιβαλλόμενα μέτρα εγείρουν σοβαρές επιστημονικές, νομικές και ηθικές ενστάσεις.

Το μέτρο της οριζόντιας υποχρεωτικής στείρωσης και της υποχρεωτικής γενετικής ταυτοποίησης (DNA) των οικόσιτων ζώων δε στηρίζεται σε τεκμηριωμένες επιστημονικές έρευνες που να αποδεικνύουν την αποτελεσματικότητά του στη μείωση του αριθμού των αδέσποτων ζώων.

Σύμφωνα με τον Πανελλήνιο Κτηνιατρικό Σύλλογο, δεν υπάρχει διεθνής εμπειρία ή δημοσιευμένη μελέτη που να υποδεικνύει πως τέτοιες πρακτικές συνιστούν βιώσιμη λύση.

Αντιθέτως, η εμπειρία από άλλες χώρες δείχνει ότι αποτελεσματικά προγράμματα ελέγχου πληθυσμών αδέσποτων στηρίζονται σε μαζικές στείρωσεις αδέσποτων ζώων με δημόσια εποπτεία, υπεύθυνη υιοθεσία, εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση του κοινού και αυστηρούς ελέγχους εγκατάλειψης.

Σε αρκετές χώρες της Ευρώπης, πλέον, η στείρωση στα ζώα συντροφιάς επιβάλλεται μόνο στα αδέσποτα ζώα, ενώ στα ιδιόκτητα, υπό προϋποθέσεις, απλώς ενθαρρύνεται. Μάλιστα, σε ορισμένες χώρες η στείρωση δεσποζόμενων ζώων απαγορεύεται αυστηρά αν δεν συντρέχουν ιατρικοί λόγοι.

Η στείρωση είναι ιατρική πράξη με μόνιμο χαρακτήρα, η οποία δεν μπορεί να επιβάλλεται αδιάκριτα χωρίς κτηνιατρική ένδειξη. Η εφαρμογή της, ως γενικό υποχρεωτικό μέτρο, αγνοεί πλήρως την κατάσταση υγείας κάθε ζώου και καταστρατηγεί το δικαίωμα του κτηνιάτρου να αποφασίζει κατά την επιστημονική του κρίση.

Παράλληλα, η απουσία ρήτρας εξαιρέσης (π.χ. για ζώα με χρόνιες παθήσεις, κινδύνους από αναισθησία, ή δυσκολία αναπαραγωγικής υγείας) συνιστά κατάφωρη παραβίαση των αρχών της καλής πρακτικής και της ευζωίας των ζώων.

Για την ορθή εφαρμογή του μέτρου της λήψης και αποστολής δειγμάτων DNA από τα ζώα συντροφιάς δεν υπάρχει εγκεκριμένο πρωτόκολλο για ασφαλή μεταφορά δειγμάτων γενετικού

υλικού, καθώς η αποστολή βιολογικών δειγμάτων μέσω ταχυμεταφορών είναι νομικά αμφισβητήσιμη και δυνητικά επικίνδυνη.

Δημιουργούνται σημαντικές αμφιβολίες για την ακεραιότητα των δειγμάτων μέχρι την άφιξή τους στο κρατικό εργαστήριο, τον σεβασμό των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (σύνδεση DNA ζώου-ιδιοκτήτη χωρίς επαρκές νομικό πλαίσιο) αλλά και την επιστημονική εγκυρότητα των αποτελεσμάτων υπό αυτές τις συνθήκες.

Την ίδια ώρα, σύμφωνα με τον Πανελλήνιο Κτηνιατρικό Σύλλογο, η μη καταγραφή και των δύο γεννητόρων στη βάση δεδομένων, δίνει τη δυνατότητα μόνο να εξαιρεθεί και όχι να επιβεβαιωθεί ο γεννήτορας.

Η ύπαρξη εκατομμυρίων αδέσποτων ζώων, μη στερημένων και με μη καταγεγραμμένο το γενετικό τους υλικό, είναι ένας ανασταλτικός παράγοντας στην ανεύρεση του γεννήτορα.

Το κόστος για τη λήψη και επεξεργασία δείγματος DNA αγγίζει τα 150–180 ευρώ, και πολλαπλάσιο σε απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές, γεγονός που επιβαρύνει υπέρμετρα τους συνεπείς ιδιοκτήτες. Υπάρχουν πολίτες που έχουν τρία ή και τέσσερα ζώα συντροφιάς. Το κόστος για τους πολίτες αυτούς βαίνει δυσανάλογα αυξανόμενο.

Ο Πανελλήνιος Κτηνιατρικός Σύλλογος έχει επανειλημμένα επισημάνει την ανάγκη για δημιουργία δικτύου δημοτικών κτηνιατρείων, με κρατική ή ευρωπαϊκή χρηματοδότηση, ώστε να υπάρξει στοχευμένο πρόγραμμα στείρωσεων αδέσποτων, διαφύλαξη της δημόσιας υγείας και τήρηση των κανόνων ηθικής μεταχείρισης των ζώων.

Ο Πανελλήνιος Κτηνιατρικός Σύλλογος, με επαναλαμβανόμενες ομόφωνες αποφάσεις της Γενικής του Συνέλευσης, καταδικάζει το αντιεπιστημονικό μέτρο της υποχρεωτικής στείρωσης δεσποζόμενων ζώων και παράλληλα απέχει από τη λήψη δειγμάτων DNA για τους λόγους που προαναφέρθηκαν.

Κατόπιν των ανωτέρω,

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Προτίθεται να επανεξετάσει την εφαρμογή των μέτρων οριζόντιας υποχρεωτικής στείρωσης και λήψης και αποστολής DNA στα οικόσιτα ζώα συντροφιάς, με βάση τα επιστημονικά δεδομένα και τις τεκμηριωμένες αντιρρήσεις της επιστημονικής κοινότητας;
2. Θα διασφαλιστεί η δυνατότητα εξαίρεσης από τη στείρωση ή τη λήψη DNA για ζώα που έχουν ιατρικές αντενδείξεις ή είναι υπερήλικα;
3. Υπάρχει πρόβλεψη για τη χρηματοδότηση ή επιδότηση του κόστους DNA ή στείρωσης;
4. Σχεδιάζεται η δημιουργία δημοτικών ή περιφερειακών δομών για οργανωμένες και επιστημονικά καθοδηγούμενες στείρωσεις αδέσποτων;
5. Σκοπεύει το Υπουργείο να καλέσει σε διάλογο τον Πανελλήνιο Κτηνιατρικό Σύλλογο και άλλους συναρμόδιους φορείς με σκοπό την επαναξιολόγηση της νομοθεσίας και την προσαρμογή της στα ελληνικά και ευρωπαϊκά πρότυπα περί προστασίας ζώων;
6. Σκοπεύει το Υπουργείο να επανεξετάσει την οριστική αναστολή προστίμων και διοικητικών κυρώσεων στους ιδιοκτήτες δεσποζόμενων ζώων,

μέχρι να δοθεί λύση στο πρόβλημα, με την ακύρωση συγκεκριμένων άρθρων του νόμου 4830/2021;

Οι ερωτώντες Βουλευτές
Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Καλαματιανός Διονύσης

Βέττα Καλλιόπη

Γιαννούλης Χρήστος

Δούρου Ειρήνη

Κεδίκογλου Συμεών

Μαμουλάκης Χαράλαμπος

Μπάρκας Κώστας

Νοτοπούλου Αικατερίνη

Παπαηλιού Γεώργιος

Παππάς Νικόλαος

Τσαπανίδου Πόπη